

Landschappelijke inpassing van een nieuwe woning aan 't Loo 1, 9485 TL Taarlo

in opdracht van de familie Kommers

in samenwerking met Jack Kusters van JK Houses uit Westerbroek

Oktober 2019

Buro Greet Bierema, Vriesburgerweg 20, 8475 EK Nijeholtpade, greetbierema@planet.nl, 0561-688920

Inleiding

Nadat de familie Kommers in 1991 op een nieuwe locatie in Taarlo een woning met ligboxenstal en werktuigenberging hadden betrokken, stopten zij in 2003 met het agrarisch bedrijf. Zij bleven op de locatie wonen. Een zoektocht in het verleden om na sloop van diverse bedrijfsonderdelen een woning te bouwen mislukte. Het plan is nu om de huidige woning te handhaven, de stal, de werktuigenberging en de voeropslag te slopen en op dit erfdeel een schuurwoning te bouwen. Zij gaan in deze woning wonen en de bestaande woning wordt verkocht. De splitsing van het erf is deel van de opgave. De keuze voor een zogenoemde schuurwoning past in het beeld van het karakteristieke Drentse esdorp Taarlo met de diverse Saksische boerderijen met eenduidige kappen. Door voor een schuurwoning te kiezen wordt ook getracht om typische lintbebouwing met twee algemene woningen te voorkomen. Nabij de schuurwoning wordt gedacht aan een schuur als berging. Deze schuur is deels noodzakelijk voor het beheer van de weilanden, die de woningen omringen. Er lopen schapen in de wei. De weiden zorgen voor openheid en dus doorzichten.

De geschiedenis van de locatie

Uit opeenvolgende topografische kaarten is een ontwikkelingslijn in de geschiedenis van het esdorp en het landschap te zien. De vergelijking tussen de kaarten uit de perioden rond 1897 en 1900 laat de wijzigingen zien in het rechte trekken van het wegenpatroon, de afname van de hoeveelheid bos en de ordening in het waterpatroon. Door het omzetten van bos in bouwland en weiland nam het uitzicht op het open landschap rond de kern aan de oostzijde toe. Een vergelijking van de kaarten uit diezelfde perioden en rond 1950 en 1980 laat zien dat de bebouwing in de kern van het dorp bijna ongewijzigd bleef, maar dat er in een krans rondom het dorp werd gebouwd. Vooral op locaties die een overgang betekenden. Bij het landschapsplan in het kader van de ruilverkaveling is er gekozen voor een duidelijk patroon: strategische beplanting samenvoegen langs de twee belangrijkste waterlopen aan weerszijden van de dorpskern. Dit resulteerde in het kaartbeeld van de periode voor 1991. De noordelijke houtsingel begrenst nu de es van het dorp. In lijn met de bebouwing aan de Hoofdweg is 'loohoeve' ontwikkeld. Daardoor hebben de kaprichingen niets te maken met de richting van 't Loo. Na sloop van de stal en berging zal de bijzondere richting van de woning nog meer gaan opvallen, maar deze past wonderwel bij het esdorp waar ook diverse panden schijnbaar schots en scheef staan. Tussen het erf en de watergang met beplanting aan weerszijden ligt een smalle weide, dat behoort bij de woning aan de Hoofdweg. Aan de oostzijde van de met eiken beplante 't Loo ligt het stroomdalreservaat van de Drentsche Aa.

1850

1900

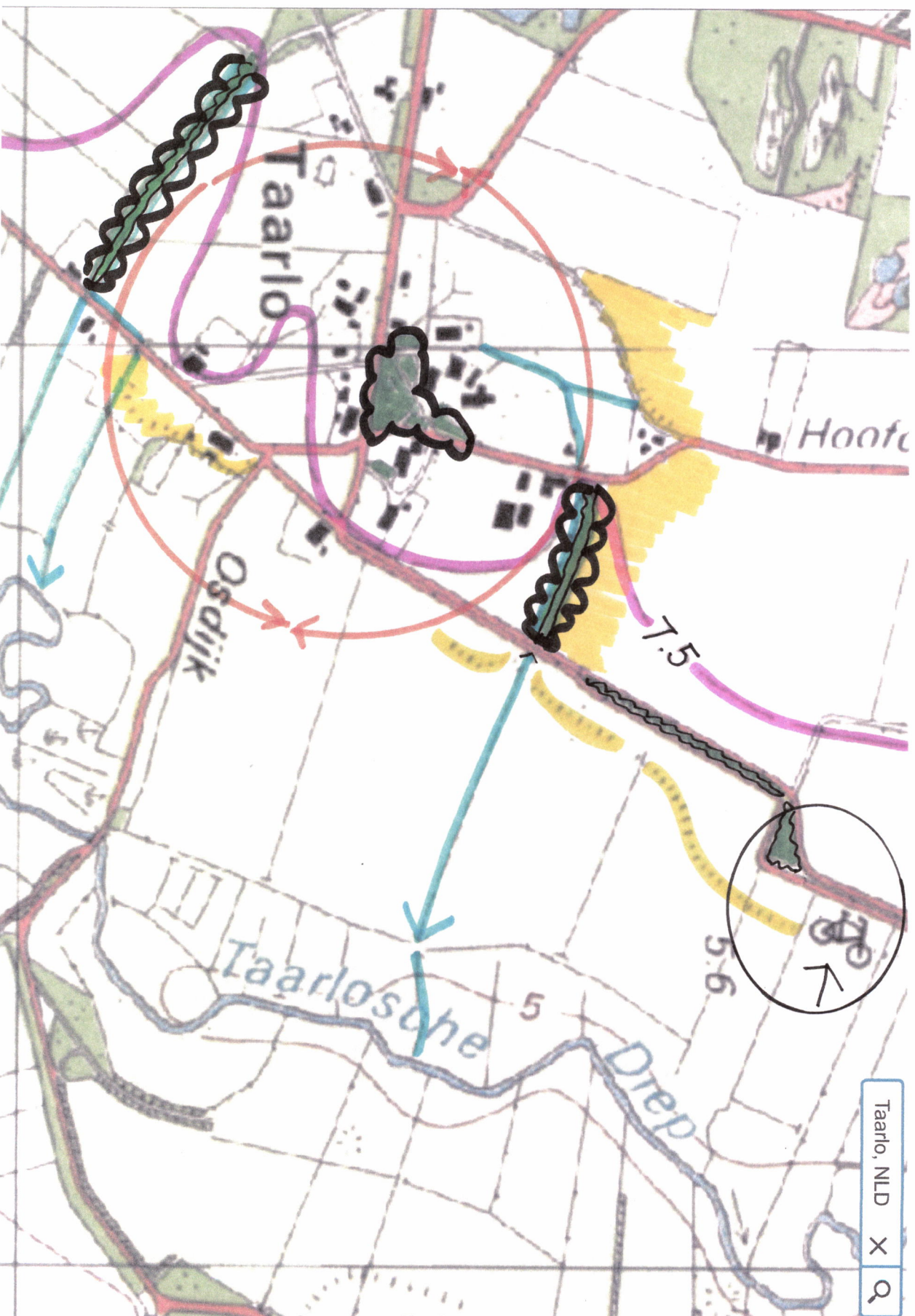
1850

1897

Na de ruilverkaveling

Opzet landschappelijke inpassing nieuwe woning

Bij de transformatie van een boerenerf zijn twee uitgangspunten mogelijk. Of het erf wordt als voormalige boerenerf behouden en de nieuwbouw voegt zich naar de/of een streekeigen boerderij. Of de bestaande bebouwing en de nieuwbouw worden van elkaar gescheiden. In dit geval wordt voor die tweede optie gekozen, omdat de huidige ruime bijna losstaande woning de kenmerken heeft van de toen algemeen gebruikelijke architectuur voor een woning. Alleen de locatie is niet algemeen. Niet aansluiten bij deze woning betekent dat deze woning in zijn waarde moet worden gelaten. Daarvoor worden de volgende uitgangspunten gekozen: 1. afstand nemen / ruimte geven, 2. een stevige singelbeplanting tussen de twee woningen aanbrengen, 3. een andere kaprichting kiezen voor de nieuwbouw, 4. een andere typologie kiezen met bijpassende materialisering, en 5. iedere kavel een eigen inrit.

De toekomstige bewoners van de nieuwe woning hebben vervolgens twee wensen; in de eerste plaats uitzicht op het dal van het Taarlosche Diep en op de dorpskern van het Taarlo met de brink met hoge eiken en de boerderijen. In de tweede plaats een eenvoudige erfinrichting die grotendeels uit weiland zal bestaan.

Het Plan

De uitgangspunten zijn aldus uitgewerkt. De schuurwoning wordt evenwijdig aan de weide van de burens aan de noordzijde en daarmee ongeveer haaks op 't Loo gepositioneerd. Eigenlijk een onopvallende positie. De woning zal vervolgens iets verder van de weg komen te staan dan de bestaande woning. De woningen komen zo ver mogelijk van elkaar. Het uitzicht van de bestaande woning is met name op het oosten, zuiden en zuidwesten gericht. Die woning krijgt een tuin met erfgrenzen evenwijdig aan het pand. De bewoners van de schuurwoning kunnen achterlangs over hun eigen weiland naar het dorp kijken, maar andersom geredeneerd kan men vanuit de dorpskern doorzien naar de houtsingels langs de sloot. De erfgrrens van het nieuwe perceel aan de zuidzijde is haaks op t'Loo. Zo ontstaat geen 'pijpenla', maar een wig.

De bijbehorende schuur wordt op 25 meter afstand van de schuurwoning gedacht, met dezelfde kaprichting als de woning. In de tussenruimte komen een tuin en een door hagen omsloten parkeerplaats. Aan de westzijde van de schuur komt een moestuin. De bestating wordt halfverhard. De weiden krijgen een afrastering met gekloofde eiken palen. Alles zo veel mogelijk passend bij schuren.

Er komen twee brede houtsingels. De functie van deze singels is om af te screenen. De bestaande structurele en hoge beplanting bevindt zich rondom langs de Hoofdweg, de Brink, 't Loo en langs de afwateringssloot. De nieuwe singels zullen lager zijn (ca. 6 meter) en bestaan hoofdzakelijk uit streekeigen struiken zoals hazelaar, vuilboom, vlier, Gelderse roos, meidoorn, hulst en liguster. De plantvakken zijn tussen de 6 en 8 meter breed. De langste singel schermt de bebouwing van het erf aan de Hoofdstraat af. De andere singel geeft massa en privacy tussen de twee woningen. De hagen bij het parkeerterrein zijn van haagbeuken.

